

Kosmos Lem:**Dzieło literackie i myśl filozoficzna Stanisława Lema**

Konferencja, Darmstadt (Niemcy) 2 - 4 III 2017 r.

Call for Papers

(1) Podstawy i cele

Stanisław Lem (1921-2006) jak żaden inny autor XX wieku zajmował się w swojej literackiej i eseistyczno-filozoficznej twórczości znaczeniem i przyszłością nauki i postępu technicznego. Jego nadzwyczaj różnorodne, wprost przepelnione pomysłami i kreatywnością językową – tak, właśnie, wydające się posiadać własny kosmos – dzieło jest również w dzisiejszych dyskusjach na temat wirtualnej rzeczywistości, inżynierii genetycznej czy też sztucznej inteligencji niewątpliwie nie bez znaczenia. Jednakże jego artykuły zawierające krytyczną refleksję na temat technologicznej cywilizacji w obecnych badaniach zeszyły jakby na dalszy plan. Imponująca całość twórczości Lema cieszy się wprawdzie międzynarodowym uznaniem i autor jest najbardziej poczytnym za granicą polskim pisarzem XX wieku. Równocześnie jednak zbyt pochopnie zaliczany jest on do kręgu znanych już klasyków, a w klasyfikacji końcowej można go znaleźć w szufladzie z literaturą science-fiction.

Sytuacja ta jest punktem wyjścia dla zakrojonej na szeroką skalę próby ponownego spojrzenia na Stanisława Lema i jego rozważania o świecie techniki, stanowiącej przedmiot Konferencji „Planeta Lem“ (02. – 04. 03. 2017 r.) w Darmstadt. Celem konferencji jest krytyczna wymiana myśli dotycząca tradycyjnej klasyfikacji dzieł Lema, próba zmierzenia się z jego innymi niekonwencjonalnymi utworami, a także szukanie nieodkrytych dotąd związków literackiej i eseistycznej twórczości Lema z różnorodnymi dziedzinami życia i nauki. Szczególną intencją przedsięwzięcia jest umiejscowienie autora i filozofa, nierzadko przecież ukazywanego jako wręcz wyizolowanego i wyobcowanego, w tak rozmaitych kontekstach, aby widoczne stały się nie tylko jego postawa, ale i historyczna geneza tworzonego przez niego, do dzisiaj fascynującego dzieła.

(2) Tematy i zagadnienia

Podczas zgłębiania tajników kosmosu Lema szczególną uwagę zwrócić należy na następujące tematy i zagadnienia:

- a. Stosunek Lema twórczości do refleksji techniki na tle filozofii naukowej i technicznej
- b. Humanizm albo posthumanizm w świecie techniki i granice tego, co ludzkie
- c. Lema obraz człowieka pomiędzy stanem chwilowym a ponadczasowością
- d. Problem rozpoznania: Możliwości i granice ludzkiego poznania, skrępowanie i uwikłanie w antropocentryce
- e. Język i komunikacja: Kontakt z kimś innym
- f. Lem jako autor i czytelnik: Jakie motywy historyczno-literackie można zauważyć u polskiego autora?
- g. Lem i Science-Fiction – związek ambiwalentny
- h. Granice biologiczne i psychologiczne w twórczości Lema
- i. Lem jako polityk: Inscenizacje władzy politycznej
- j. Lem i nauka: Napięty stosunek pomiędzy wyidealizowaną „republiką uczonych“ a wyraźną krytyką nauki i społeczeństwa.

Konferencja jest interdyscyplinarna. Uczestniczyć mogą przedstawiciele kierunków humanistycznych, nauk społecznych jak i przyrodniczych, a także technicznych. Oficjalnymi językami konferencji są polski i niemiecki (tłumaczenie symultaniczne).

Organizacja konferencji: Deutsches Polen-Institut Darmstadt i Uniwersytet Techniczny w Darmstadt w kooperacji z Uniwersytetem im. Gutenberga w Moguncji, Uniwersytetem w Bremie oraz Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Organizatorzy: prof. dr Alfred Gall (Moguncja), Prof. Dr. Petra Gehring (Darmstadt), PD Dr. Peter Oliver Loew (Darmstadt), Dr. Yvonne Pörzgen (Brema/Uljanowsk).

Prosimy o nadsyłanie abstraktów (maksymalnie 1.800 znaków) do 8 grudnia 2016 roku mailem do dra Petera-Olivera Loewa (loew@dpi-da.de).